

ሰንኩላንና ካባና ቆላሕታዮም ገጠልሱ !

ሰንኩል ብባህርያዊ ሓደጋ፣ ብሕማም፣ ብዓጸቦ፣ ብኩናት አካላዊ ማህሰይቲ ዝወረዶ ካብ'ቲ ምሉእ ሰብ ዝበሃል ዓቕሚ ዝሓጽሮ ሰብ እዩ። ሰንኩልና ፍሉጥን ርኡይን ስለ-ዝኾነ ምርድኡ ዘየጸግም ብዘይ ሕቶ ምላሽ ምሃብ እዩ ዘድሊ።

እቶም ናይ አእምሮ ጸገማት ዘይብሎም ኣብ ካልእ ክፍሊ አካላቶም ዝሰንኩሉ ናይ ትምህርቲ ደረጃኦም ከም ዝሰፍሑ ጌርካ ሞያዊ ስልጠናታት ብምሃብ ቡቲ ዝሰልጠንዎ ሞያዊ ብቕዓት፣ ናይ ስራሕ ዕድላት ክረኽቡ ዘተኣማምን ዕድላት ምፍጣር ነብሶም ክኢሎም ንቡር ህይወቶም ክመርሑ ምትብባዖም መሰረታዊ ፍታሕ ኮይኑ፣ አጀኹም ምባሎም ፍናኖም ዘፈርዝን መንፈሶም ዘቕሰን ሓላል ተግባር እዩ። እቶም ረዚን ሰንኩልና ዝወረዶም ምሉእ ማእለይቲ ዘድልዮም ብመንግስቲ ዝግበረሎም ሕብረባን ክንክንን ጥራይ ዘይኮነስ ብተወሳኺ ሕብረተሰብ ከተባብዖም ክሕግዞምን ክጥወሮምን ሓላፍነታዊ ግቡእ እዩ።

ህይወት ሓያል ቃልሰን ጸዕርን ትሓትት፣ ህይወት ብባህሊ ዝተገዝአት ስለ ዝኾነት ንሓደ ባህሊ ኅሲካ ወይ ዕሽሽ ኢልካ ክሕለፍ ዘይኮነስ ነቲ ድሑር ምሒኻ ሓያል ኅድንታቱ የሓይልካን አማዕቢልካን ኢኻ ትጎዓዝ። ህዝቢ ኤርትራ ሓደ ካብ ዘሓብኑ ብዙሓት ባህልታቱ ባህሊ ምትሕግጋዝ እዩ። ጽጉም ምርዳእ ምድንጋጽን ምትሕብባርን ዝነበረን ዘሎን እዩ። ድንጋጸ ጥራይ ግን አኻሊ አይኮነን። ብፍላይ ኣብ ሰንኩላን ትርጉም ሰንኩልና ብግቡእ ተረዲእካ ምስ ሕብረተሰብም ተሓናፊጸም ቦታ ዝተረፈት አካሎም ከፍርዩ ከም ዝኽእሉ ምእማን። ጠንቅን ሳዕቤንን ሰንኩልና ብሩህ ክሳብ ዝኾነ እወንታዊ ምላሹ ምሃብ ሓባራዊ ዕማም እዩ።

ኣብ ዓለም ነባርን ዘይሓልፍን ነገር የለን ከከም ዝመጸ ዝልከም ለኻኺሙ ይሓልፍ እዩ። ኩሉ እቲ ዝሓልፍ ግን በሰላን ኣሰርን ይሓድግ። ንተደራራቢ ሰንሰለታዊ መግዛዲት ንምብታኽ ዝተኻየደ መስርሕ ምርብራብ፣ ኣብ መንጎ ምህላውን ዘይምህላውን ናይ ክብርን መንነት ፍትሕን ምርግጋጽ ብድሆታት፣ ምስቲ ምሉእ ዘይጉዳል ክሳብ ዓንቀሩ ዝዓጠቐ ዝዘፍ ወተሃደራዊ ዓቕሚ ዘወፈረ ጸላኢ ምስ ደረት ኣልቦ ቐጠባዊን ደገፍ ምረቓን ሓያላን ሃገራት፣ ተደመሮ ዝርያን ሽቕታ ዕሽሽታን ማሕበረሰብ ዓለም ቀለል ኣይነበረን።

ብኣንጻሩ ንክጸንት ዝተፈርደ ወሑድ ህዝቢ ኤርትራ ኒሕን ሓቦን ሰኒቐ ኣብ ወሽጠ መሪሪ ጸበባ ናብ ራህዋ ብምምዕዳወ ተስፋ ሰኒቐ ብዘይ ኣላሽነት ምስ ኩሉ ተራጺሙ፣ ኩሉ ካብኡ ዝጥለብ እናኸፈለ ዘይተጸዓድነቱን ህላውነቱን ኣመስኪሩ። ኣብ ከምዚ ዝበለ ዘይስገር ዝመሰል ግንክ ዝተሰግረ መሪሪ ኩነት ህዝቢ ንቡርን ሰላማዊ ህይወቱ ከይመርሕ ኣባይቱ ዓንዩ፣ ንብረቱ፣ ተዘሚቱ፣ ተዘናቢሉ፣ ስድራቤታት ተበታቲኑ ተሞቐሉን ተረሺኑን ቤቱ ብርሕወ ተሰዲዱ እዩ። ሓያል መኸትኡ ግን ንኸንቱ ኮይኑ ኣይተረፈን ከም ህዝብን ሃገርን ኣለኹ ክብል ህላውነቱ ከወሕስ በቐፀ እዩ። ጽናት ዝለዓለ ሞሳ ይኹን እምበር ዘይርሳዕ ኣሰርን በሰላን ሓዲጉ እዩ።

ኤርትራ ምባል ንዝሓለፉ ኣዝዮም መሪሮቲ በዳህትን ኩነታት ዝተኸፍለ ርዚን ዋጋ ከይዘከርካ ክስገር ዘይከኣል እዩ። ከይ ስለ ንዝከር ኢና ሰውኣትና ነኹብርን ነመስግንን፣ ሰንኩላንና ሓቦን እዮም እንብል። ንኸብሪ ህዝብን ሃገርን ምስንካል ዝለዓለ ሓቦን ምኻኑ ስለ ዘየማትእ ማዕረ ሰንኩልንኦም ዝዳረግ ደገፍ ምግባር ኣገዳስነት ኣለዎ። ዘተኣማምን ቁጠባዊ ረዲኤት ክረኽቡ ብፍናንን ሓቦንን ክነብሩ በቢ ዓቕምና አጀኹም ክንብሎም ይግባእ።

በቲ ሓደ ሸነኽ ዝነኣድ ኣተሓሕዛ መንግስቲ ኣብ ስንኩላን ምስ ዘለዉ ኣዝዮም ዘዩቅስኑ ሃገር ገጠሙዎ ዘሎ በዳህቲ መድረኻት፡ በቲ ካልእ ሸነኽ ድማ ነቲ ሓያልን ንኩሎም ስንኩላን ዝሓቁፍ ማሕበር ስንኩላን ኩናት ሓርበኛታት ኤርትራ ኣብ ወሽጢ። ኣብ ግዳም ድማ ጨንፈራት ብሙቓም ከም ኣብ (ሃገረ ሸወደንን ጀርመንን)ወዘተ... ከም ኣካሉ ብምወሃድ ዝካየድ ዘሎ ዕዉት ንጥፊታት ፍሩይ ተራን ክብርን ሞጎስን ኣድንቕትን ከምዝግብኦ ከስምረሉ እፈቱ።

ሕመረት ሓሳብ ግን እዞም ኣብ ስደት ንነብር ኣብ ንነብረሉ ሃገር (ካብ ሃገር ናብ ሃገር ፍልልይ ክህሉ ንቡር ኮይኑ)መሰልን ሓለፋን ዕድላትን ንስንኩላን ዝግበረሎም ክንክንን ንዕዘብ ኣሎና።መሰሎም ብሕጊ ዝተነጸረ ኮይኑ ኣብን ምስን ዝደለይዎ ሰብን ቦታን ክነብሩ፡ ዝተማለኦ ማሕበራዊ ኣገልግልት ንኸረኽቡ መጎጎዞም፡መንበሪ ኣባይቲ፡ኣብያተ ጽሕፈት፡ መዘናግዒ ቦታታት ኩሉ ማሕበራዊ ንጥፊታት ንስንኩላን ኣብ ግምት ዘእተወ እዩ።ስለ ዝኾነ መብዛሕትኦም (ብዘይካ እቶም ምእላይ ዘድልዮም ከቢድ ስንክልና ዝወረደም) ተጸበይቲ ዘይኮኑስ ኣፍሪይቲ እዮም።ብማሕበሮም ተጠርኒፎም ይነጥፉ ንመሰላቶ ይቃለሱን ይጠቀሩን ነብስ ምትሓት ዝበሃል የብሎምን፡ከም ኩሉ ዜጋ ዜጋዊ መሰሎም ዝተሓለወ እዩ።

እዚ ምዕባለ እዚ ነዉሕ ግዜ ዝወሰደ ገዢ ሞያዉን ቁጠባዉን ዓቕሚን ጥሙር ጸዕርን ተወፋይነትን ዝሓተተ ድኣምበር ብዘረባን ባህግን ብምሕንግጥን ብሓደ ረፍዒ ዝተተግበረ ኣይኮነን።እዚ ክነወዳደረሉ ወይ ክነናጸጽረሉ ዘይኮነስ ካብ'ዚ እንመሃሮ ኣዝዩ ብዙሕ ምኻኑ ምግንዛብ የድሊ።

ናይ ኩሉ መሰረታዊ ፍታሕ ምዕሩይን ምዕቡልን ሓያል ቁጠባ ሃገር እዩ።እዚ ከኣ ግዜን ጸዕርን የድልዮ ክሳብ ግዚኡ ዝኣክል ግን እዋናዉያን በዳህቲ ማሕንቕታት ንምስጋር ካብ ዝሓለፈ እዋን ንላዕሊ ስጡም ጸዕሪ የድልየና።ኣብ ግዜ ቃልሲ ዝተኸፍለ ኤርትራዊ ህይወት፡ኣካል፡ጉልበት ሕጂ'ዉን ገና ኣብ ህንጻትን ምኽባር ልእላዉነትን ዝቕጽልን ዝፈሰሰን ዘሎ ጸዕሪ ፡ሃገርና ዝገጥማ ዘሎ መሰናኸላት ካብ ማንም ኤርትራዊ ዜጋ ሰዉር ኣይኮነን። እዚ ከም ርዱእ ተወሲዶ ዝጥለብን ዝድለን ኣበርክቶ ኣብ ቦትኡ እናሃለወ ብዉሑድ ብደረጃ ብዉልቀ ኮነ ብማሕበር ብቕሊል ክዕመም ዝከኣል ካብ ገበርቲ ሰናይ፡ ኣብያተ ሕክምና ሆስፒታል፡ መዕቆቢ (መናበይ)ኣረጋዉያን፡ ናይ ስንኩላን ዓረብያታት፡ ምርኩስ፡ ዓራዊቲ፡ ናይ ስፖርት ናዉቲ፡ወዘተ... ንመድሃኒት ዝምልከት ድማ ክኣትዉ ዝግብኦም መድሃኒታት ንሚኒስትሪ ጥዕና ብምዉካስ ክንእክብ ዘይከኣል ኣይኮነን።ከምቲ ዝድለ ኣይተገልጸን ድኣምበር ከም'ዚ ዝበለ ዕዉት ተበግሶ ዝወሰዱ ባእታታት ኣይተሳእኑን።

ተበግሶና ስሉጥን ዕዉትን ክኸዉን ኮለል ዘይብሉ ናይ ዝኣከብናዮ ዓይነት ንብረት ኮንተይነር ብምድላዉ ኩሉ ወጻኢታት ባዕልና ሸፍንና ናብ ዝምልከቶ ኣካል ምስዳድ ዝከኣል ተግባር እዩ። ብዓቢኡ ድማ ኣባል ማሕበር ስንኩላን ብሙኻን ወሓዚ ደገፍና ክነበርክት ማሕበር ስንኩላን ኣብ ዘዳልዎ ባህላዊ መደባትን ፕሮጀክትታትን ምስታፍ ኣብ ግናዕ ኣድና ዘሎ ዓቕሚ እዩ። እዚ ምስ እንገብር ኣብ መንፈስና ዝዓሰል ሩፍታ ኣብ ስንኩላንና ደቆምን ስድራቤቶምን ዝፍጠር ባህታ ፍናናዊ ሓይሊ ቀሊል ኣይክኸዉንን እዩ። ዘይከኣል ኣይኮነን፡ንኩሉ ተገንዚብና ብግስ ጥራይ ስንኩላንና ካባና ደሃይን ቆላሕታን እዩም ዝጠልቡ።

ስንክልና ዘይምስራሕን፡ ናይ ስራሕ ዕንቅፋት ምኻንን እዩ !
ክብሪ ን 3 ታሕሳስ ኣህጉራዊ መዓልቲ ስንኩላን!
ዓንደመስቀል ክንፈ (ኤስሊንገን - ጀርመን)